

Nazwa instytucji

Książnica Cieszyńska

Tytuł jednostki/Tytuł publikacji

Rozporządzenie Rady Narodowej Księstwa Cieszyńskiego z dnia 04. kwietnia 1919, w sprawie opieki nad powracającymi z wojska, jakoteż środków zaradczych przeciw bezrobociu

Liczba stron oryginału

7

Liczba plików skanów

8

Liczba plików publikacji

8

Sygnatura/numer zespołu

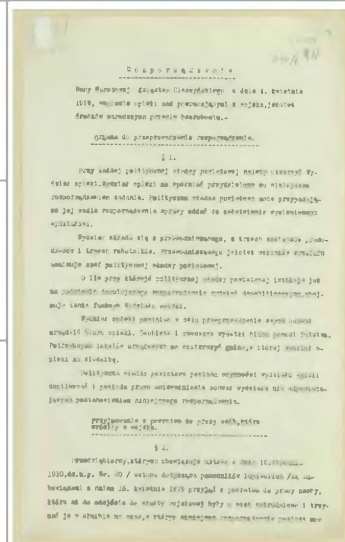
TR 015.100

Data wydania oryginału

1920

Projekt/Sponsor digitalizacji

Dofinansowano ze środków WPR Kultura+

Ministerstwo
Kultury
i Dziedzictwa
Narodowego.

NARODOWY
INSTYTUT
AUDIOWIZUALNY

KULTURA+

4. 4. 1919.

15.100./1 RN

R o z p o r z a d z e n i e

Rady Narodowej Księstwa Cieszyńskiego z dnia 4. kwietnia 1919, w sprawie opieki nad powracającymi z wojska, jakoteż środków zaradczych przeciw bezrobociu.-

Organa do przeprowadzenia rozporządzenia.

§ 1.

Przy każdej politycznej władzy powiatowej należy utworzyć Wydział opieki. Wydział opieki ma spełniać przydzielone mu niniejszym rozporządzeniem zadania. Polityczna władza powiatowa może przypadające jej wedle rozporządzenia sprawy oddać do załatwienia wymienionemu wydziałowi.

Wydział składa się z przewodniczącego, z trzech zastępców pracodawców i trzech robotników. Przewodniczącego jakoteż członków wydziału nominuje szef politycznej władzy powiatowej.

O ile przy którejś politycznej władzy powiatowej istnieje już na podstawie dawniejszego rozporządzenia wydział demobilizacyjny, obejmuje tenże funkcje Wydziału opieki.

Wydział opieki powinien w celu przeprowadzenia swych uchwał urządzić biuro opieki. Osobiste i rzeczowe wydatki biura ponosi Państwo. Potrzebnych lokalów urzędowych ma dostarczyć gmina, w której wydział opieki ma siedzibę.

Polityczna władza powiatowa powinna czynności wydziału opieki dopilnować i posiada prawo unieważnienia uchwał wydziału nie odpowiadających postanowieniom niniejszego rozporządzenia.

Przyjmowanie z powrotem do pracy osób, które wróciły z wojska.

§ 2.

Przedsiębiorcy, których obowiązuje ustawa z dnia 16. stycznia 1910, dz. u. p. Nr. 20 / ustawa dotycząca pomocników kupieckich / są zobowiązani z dniem 15. kwietnia 1919 przyjąć z powrotem do pracy osoby, które aż do odejścia do służby wojskowej były u nich zatrudnione i trzymać je w służbie na czas, w którym niniejsze rozporządzenie posiada moc

obowiązująca. Takim osobom należy się płaca w miejscowości tej miarodajna/używana/ i płaca dzienna, o ile nie istnieją umowy kolektywne : czas służby w wojsku nie może być uważany za przerwę pracy / służby/.

Władza polityczna powiatowa jest uprawniona po zasięgnięciu wniosku Wydziału opieki zwolnić poszczególne przedsiębiorstwa w wypadkach uwzględnienia godnych od powyższego zobowiązania.-

Wypowiadanie robotników.

§ 3.

Stosunki służbowe podlegające ustawie pomocników handlowych i zawarte na nieokreślony czas mogą być wypowiedziane przez służbodawcę tylko stosownie do następujących przepisów, a zwłaszcza :

Stosunki służbowe zawarte w czasie między 1. październikiem 1909 a 1. lutym 1920 r. ze zatrzymaniem terminu 2 miesięcznego wypowiedziania.

Stosunki służbowe zawarte między 1. październikiem 1899 a 1. październikiem 1909 ze zatrzymaniem terminu 3 miesięcznego wypowiedziania.

Stosunki służbowe zawarte przed 1. października 1899 r. ze zatrzymaniem terminu 6 miesięcznego wypowiedziania.

2. / Nieobecność z powodu służby wojskowej lub powołania do osobistego świadczenia służby na podstawie § 4 ustawy o świadczeniach wojennych nie może być uważane jako przerwa stosunku służbowego.

3./ O ile dłuższy termin wypowiedzenia służby jest wyrażnie w kontrakcie umówionym lub ma być na podstawie przepisów ustawy dla pomocników handlowych zatrzymany, obowiązuje w takim razie termin dłuższy.

4./ Termin wypowiedzenia kończyć się musi zawsze na 15. go lub z ostatnim dniem miesiąca kalendarzowego.

§ 4.

1./ O ile taki stosunek służbowy / § 3./ zostanie przed 31. kwietnia przez służbodawcę wypowiedziany, należy się służebnikowi jednorazowe odszkodowanie w następującym wymiarze :

w pojedynczym, jeżeli stosunek służbowy zawarty był w czasie między 1. stycznia 1918 i 15 lutym 1920, w podwójnym, jeżeli stosunek służbowy zawarto w roku 1917, w potrójnym, jeżeli stosunek służbowy zawarto w ro-

ku 1916 lub 1915., w poczwórnym, jeżeli stosunek służbowy zawarto między 1. października 1899 i 1. stycznia 1915, a w sześciokrotnym, ~~jeżeli stosunek służbowy zawarto przed 1. października 1899 r.~~

2./ przez jednorazowe odszkodowanie nie traci ważności prawo żądania zapłaty za czas terminu wypowiedzenia.

3./ Przy obliczaniu końcowego odszkodowania wchodzi w rachubę w braku innych umów w miejsce poborów w naturaliach odszkodowanie w pieniądzu, których wysokość kieruje się według potrzeb do odpowiedniego prowadzenia życia przez służbodawcę.

§ 5.

1./ należność końcowa, należy zawsze wypłacać na końcu miesiąca kalendarzowego następującego po upływie terminu wypowiedzenia w kwotach częściowych, odpowiadających płacy przypadającej za 1 miesiąc.

2./ Służbodawca może według życzenia wypłacić należność końcową służebnikowi sam lub też zapewnić w jednym z krajowych instytucji kredytowych ze zleceniem do wypłacenia służbodawcy w takim samym sposób.

3./ przepisy o ograniczeniu prawa egzekucji poborów ze stosunku służbowego mają tu zastosowanie.

§ 6.

1./ Dalej idące żądania przysługujące służebnikowi na podstawie kontraktu nie są niniejszem rozporządzeniem dotknięte.

2./ W czasie w którym służebnik pobiera na podstawie niniejszego rozporządzenia wynagrodzenie służbowe, nie przysuguje temuż prawu poboru wsparcia dla bezrobotnych.

§ 7.

O ile stosunek służbowy rozwiązany został według powyższego rozporządzenia, nie obowiązuje służbodawcę przepis do przyjęcia nowej siły roboczej w myśl rozporządzenia z dnia 4. kwietnia 1919 L: 73 o przyjmowaniu bezrobotnych.

§ 8.

Powyższe przepisy nie uchylają prawa wypowiedzenia służby przez służebnika, jakoteż prawa obu stron do żądania przedwzornego rozwiązania stosunku służbowego z ważnych powodów.

§ 9.

przepisy tego rozporządzenia odnoszą się także do stosunku służbowego osób, które zajęte są w zakładach, przedsiębiorstwach i urządzeniach gospodarczo wojennych/ związków, centrali i innych/ celem pełnienia kupieckiej lub wyższej nie kupieckiej służby.

§ 10.

Powyższe przepisy odnoszą się także do stosunków służbowych przedłużonych w myśl rozporządzenia z dnia 4. kwietnia 1919, L: 73, § 2 i 3. o ile takowe są dla służebnika korzystniejsze i jeżeli przy obcokrajowcach polega na wzajemności.--

§ 11.

1./Rozporządzenie niniejsze nie odnosi się do stosunków służbowych, których rozwiązanie stało się prawomocnym w dzień rozpoczęcia ważności tego rozporządzenia za zgodą obu stron, przez prawomocne sądowe rozstrzygnięcie lub przez prawno-dopuszczalne wypowiedzenia lub oświadczenie wystąpienia.

2./ Również nie odnosi się takowe do stosunków służbowych wypowiedzianych przed ogłoszeniem rozporządzenia o ile wypowiedzenie było w czasie ogwiadożenia wypowiedziane według istniejących przepisów, dopuszczalne.

Obowiązek zgłaszania wolnych miejsc i nowo
przyjętych sił roboczych.

§ 12.

Wszyscy pracodawcy są obowiązani donosić biuro pośrednictwa pracy o każdym wolnym miejscu u siebie i o każdym przyjęciu do pracy.

Wsparcia dla osób, które z wojska wróciły.

§ 13.

Osoby, które z dniem 1. listopada 1918 r odeszły z służby wojskowej albo też ci, którzy podlegali ustawie z dnia 26. grudnia 1912 r. dotyczącej świadczeń wojennych/osoby zdemobilizowane/, a nie mają zarobku i środków do życia a przynależą do polskiej części Księstwa Cieszyńskiego albo bezpośrednio przed odejściem do wojska przynajmniej przez 6 miesięcy w jednym z przedsiębiorstw przemysłowych w polskiej części Księstwa Cieszyńskiego pracowały, otrzymają jako wsparcie tygodniowo 35 koron,

jeżeli były umysłowo zajęte, względnie miały kwalifikowane zajęcie, zaś 28 koron tygodniowo, jeżeli pełniły pracę niekwalifikowaną.

§ 14.

Wyżej oznaczeni otrzymają jako wsparcie tygodniowy dodatek we wysokości 7 K dla każdej z osób mieszkających we wspólnym gospodarstwie domowym z nimi, które oo do wyżywienia zależne są w zupełności oad nich, a mianowicie :

- 1./ dla żony albo towarzyszkii życia
- 2 / dla własnych ślubnych lub nieślubnych dzieci w wieku do 14. roku życia.
- 3 / dla niezdolnych do pracy.

Jeżeli w dwóch lub więcej upoważnionych do poboru wsparcia mieszka we wspólnym gospodarstwie domowym otrzyma głowa gospodarstwa ustalone w § 13 wsparcie, jakoteż jeden względnie więcej dodatków po 7 koron tygodniowo.

Suma tygodniowych wsparć wynosić może dla pracowników umysłowych i kwalifikowanych 70 koron tygodniowo, dla niekwalifikowanych 63 koron.

§ 15.

Wymienionym w § 2 do powiatu przynależnym odobom może polityczna władza powiatowa na wypadek, że szukać sobie chca pracy poza powiatem wypłacić jako ostateczną odprawę 200 koron. W tym wypadku nie wolno już takim osobom pobierać wsparć w § 13. i 14.

§ 16.

Co do osób, które z wojska wróciły po demobilizacyi a stały już w stosunku służbowym a ponownie stały się bezrobotnymi zastosować należy przepisy § 17.

§ 17.

Osobom, których utrzymanie zależne jest od płacy albo pensyi służbowej i podlegają ustawie w sprawach ubezpieczenia robotników na wypadek choroby z dnia 30. marca 1888 r. dz.u.p. Nr.33 albo ustawie o hasach brackich z dnia 28. lipca 1889 r. dz.u.o. 127 do polskiej części Księstwa Cieszyńskiego przynależą, albo przez przynajmniej 3 lata w powiecie mieszkają, przyzna się oznaczone w § 13. i 14. wsparcie tylko w tenočas, jeżeli są bez pracy i środków do życia i przedłożą w § 18 wymagane poświadczenie. W godnych uwzględnienia wypadkach może politycznia władza pow.

6.

czas zamieszkania skrócić na 1/2 roku, jakoteż zwolnić od przedłożenia poświadczenia wymienionego w § 18.

§ 18.

Wymienione w § 13 osoby, które proszą o udzielenie wsparcia muszą przedłożyć poświadczenie pracodawcy, że bez winy zostali bez pracy.

§ 19.

Bezrobotny zobowiązuje się przynajmniej 2 razy w tygodniu zgłosić się w biurze pośrednictwa pracy albo przez Wydział opieki w oznaczonym miejscu. Na wypadek choroby bezrobotnego wystarczy doniesienie/świadczenie/ lekarza. Jeśli bezrobotny bez słusznego powodu obowiązku zgłoszenia zaniecha albo jeżeli wzbraniać się będzie przyjąć ofiarowaną mu pracę, traci prawo do dalszego wsparcia. Pobierający wsparcie musi przyjąć pracę w tedy, jeżeli zajęcie będzie poza jego miejscem pobytu.

§ 20.

Pobierający wsparcie jest obowiązany zgłosić wszelką zmianę, która by w wymiar zasiłki wpłynąć mogła, winien zgłosić jakie zatrudnienie otrzymał, lub jeżeli liczba członków rodziny się zmniejszyła, albo już własnego domu nie prowadzi. Na wypadek uzyskania zatrudnienia winien natychmiast o tem biuro pośrednictwa pracy powiadomić a równocześnie zwrócić poświadczenie na pobór zasiłku.

§ 21.

Bezrobotny, który w swoim zachowaniu się spowodował, iż Starostwo w myśl § 10 zezwoliło na jego wydalenie z pracy traci wszelkie prawo do pobierania wsparcia dla bezrobotnych.

§ 22.

Wsparcia w myśl niniejszego rozporządzenia nie pociągają prawnych następstw jakie pociągają za sobą wsparcia dla ubogich. Wszystkie korespondencye i pisma stojące w związku ze sprawami wsparcia są wolne od stempli i opłaty pocztowej.

§ 23.

Co do przyznania ustalonych wsparć według §§ 13, 14, 15, 16, rozstrzyga ostatecznie Wydział opieki. Na podstawie nakazu płatniczego, opatrzonego podpisem Wydziału opieki następuje wypłata wsparć przez właściwy urząd.

§ 24.

postanowienia karne.

Jeżeli przedsiębiorca zobowiązany do zatrudnienia bezrobotnych w oznaczonym terminie obowiązku temu nie uczyni zadosyć, karany zostanie przez polityczną władzę I. instancji stosownie do liczby bezrobotnych, którym miał dać zatrudnienie grzywną, od 500 do 1000 koron. Przedsiębiorcę takiego należy wezwać ponownie do zatrudnienia bezrobotnych. Przy każdorazowym niestosowaniu się do dalszych nakazów w sprawie przyjęcia do pracy bezrobotnych podwaja się każdym razem kara pieniężna. Kary pieniężne wpływają do funduszu wsparć dla zdemobilizowanych i bezrobotnych.

§ 25.

Pracodawca, który wzbrania się wydać oświadczenie przepisane w § 18 o wypowiedzeniu personelu służbowego, lub o nowym przyjęciu Wydziałowi opieki nie doniesie, wolnych miejsc nie zgłosi, a również bezrobotni pobierają wsparcia, którzy bez uzasadnionego uniewinnienia zaniechają zgłaszanie się / §§ 19 i 20. / stają się winnymi przekroczenia i będą karani przez polityczną władzę I. instancji grzywną do 500 koron, w razie niemożności ściągnięcia aresztem do 1 miesiąca.

§ 26.

1./ Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia: równocześnie traci ważność rozporządzenie L: 73 z dnia 4. kwietnia 1919.

2./ Rozporządzenie powyższe traci moc obowiązującą po upływie plebiscytu, po poprzednim 1 miesięcznym uprzedzeniu o publikowaniu.

W Cieszynie, dnia 4. lutego 1920.